

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«22» травня 2025 року

№ 60/117-рп/к

справа № 77/60/117-рп/к.25

м. Київ

*Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 16.05.2025 № 60-03/322-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(1) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання та органами місцевого самоврядування вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринках послуг у сферах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**.

(2) Відділенням направлено, зокрема, до комунального підприємства «СКВИР-ВОДОКАНАЛ» (далі – КП «СВ», Підприємство) вимогу про надання інформації від 27.01.2025 № 60-02/617е.

(3) Листом від 25.02.2025 № 48/01-04 (вх. Відділення № 60-01/1014 від 28.02.2025) КП «СВ» надало відповідь на вищевказану вимогу.

2. ВІДПОВІДАЧ

(4) КП «СВ» (**«Інформація доступ до якої обмежено»**; ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація доступ до якої обмежено»**) було створено рішенням **«Інформація доступ до якої обмежено»** міської ради від 11.04.2019 № 931-39-VII «Про створення Комунального підприємства «Сквираводоканал» шляхом виділу з комунального підприємства «Сквирське комунальне господарство».

(5) Рішенням **«Інформація доступ до якої обмежено»** міської ради «Про внесення змін до рішення сесії міської ради № 931-39-VII від 11 квітня 2019 року «Про створення Комунального підприємства «Сквираводоканал» від 02.08.2019 № 1015-43-VII замінено слово «Сквираводоканал» на «Сквир-водоканал».

(6) Згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності

КП «СВ» є *«Інформація доступ до якої обмежено»* (код за КВЕД *«Інформація доступ до якої обмежено»*).

(7) Розпорядженням *«Інформація доступ до якої обмежено»* від 02.04.2020 № 181 «Про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з *«Інформація доступ до якої обмежено»* у *«Інформація доступ до якої обмежено»*» КП «СВ» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з *«Інформація доступ до якої обмежено»*.

(8) Листом від 25.02.2025 № 48/01-04 (вх. Відділення № 60-01/1014 від 28.02.2025) КП «СВ» повідомило, що є виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території *«Інформація доступ до якої обмежено»*.

(9) Тобто, КП «СВ» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

(10) Відділенням здійснено дослідження становища КП «СВ» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах *«Інформація доступ до якої обмежено»*, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які належать КП «СВ» на правах оренди та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), керуючись Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики та статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(11) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано виходячи з фактичних обставин, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(12) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання, конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

(13) Тобто, об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- суб'єкт господарювання – КП «СВ»;
- товар – послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Інша господарська діяльність Підприємства, крім надання вказаних послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Складання переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи.

(14) Згідно з пунктом 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися

монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(15) Товаром, щодо якого визначалось монопольне (домінуюче) становище КП «СВ», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які надаються Підприємством на платній основі.

(16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації, цін тощо.

3.2.2. Споживчі характеристики

(17) Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.

(18) Положеннями статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що:

- *централізоване питне водопостачання* – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
- *споживач питної води* – юридична або фізична особа, яка використовує питну воду для забезпечення питних фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

(19) Пунктом 29 частини першої статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» визначено, що *централізоване водовідведення* – господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

(20) Відповідно до пункту 1 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (далі – Правила № 690), цими правилами регулюються відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – Виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі – Споживач), який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.

(21) Згідно з пунктом 7 Правил № 690 Виконавець забезпечує безпечне та безперервне постачання питної води Споживачу, якість та тиск якої повинні відповідати вимогам законодавства та умовам договору.

(22) Відповідно до пункту 8 Правил № 690 параметри якості питної води повинні відповідати вимогам державних санітарних норм і правил на питну воду.

(23) Значення тиску питної води повинно відповідати параметрам, встановленим

державними будівельними нормами.

(24) Згідно із пунктом 9 Правил № 690 Виконавець забезпечує постачання питної води у відповідній кількості та якості послуги, що встановлені нормативами:

- за індивідуальним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем (далі - індивідуальний договір про надання послуг з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) – до межі внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі) та інженерно-технічних систем приміщення споживача;
- за колективним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - колективний договір), договором з колективним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - договір про надання послуг з колективним споживачем), індивідуальним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - індивідуальний договір), договором з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - договір з власником (користувачем) будівлі) – до межі зовнішніх інженерних мереж постачання послуг виконавця та внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі).

(25) Відповідно до пункту 10 Правил № 690 визначення кількості та якості (щодо тиску) послуги здійснюється відповідно до умов договору:

- за показаннями вузла комерційного обліку послуги та іншими засобами вимірювальної техніки – для колективного договору, договору з колективним споживачем, договору з власником (користувачем) будівлі, індивідуального договору;
- з урахуванням показань вузла (вузлів) розподільного обліку послуги (у разі їх наявності) – для індивідуальних договорів про надання послуг з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем.

3.2.3. Умови споживання та умови реалізації

(26) Положеннями статті 19 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що послуги з централізованого питного водопостачання надаються споживачам підприємством питного водопостачання з урахуванням вимог Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» на підставі договору з:

- підприємствами, установами, організаціями, що безпосередньо користуються централізованим питним водопостачанням;
- підприємствами, установами або організаціями, у повному господарському віданні або оперативному управлінні яких перебуває житловий фонд і до обов'язків яких належить надання споживачам послуг з питного водопостачання;
- об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами та іншими об'єднаннями власників житла, яким передано право управління багатоквартирними будинками та забезпечення надання послуг з водопостачання на підставі укладених ними договорів;
- власниками будинків, що перебувають у приватній власності;
- індивідуальними і колективними споживачами житлово-комунальних послуг, визначеними Законом України «Про житлово-комунальні послуги».

(27) Договір про надання послуг з питного водопостачання укладається безпосередньо між підприємством питного водопостачання або уповноваженою ним юридичною чи фізичною особою і споживачем, визначеним у частині першій цієї статті.

(28) Порядок надання споживачам послуг з питного водопостачання встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у

сфері житлово-комунального господарства.

(29) Пунктом 14 Правил № 690 визначено, що надання послуг здійснюється виключно на договірних засадах.

(30) Послуги надаються Споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

(31) З пропозицією про укладення договору про надання комунальних послуг або про внесення змін до нього (крім індивідуальних договорів, укладених відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги») може звернутися будь-яка сторона, надавши письмово другій стороні проект відповідного договору (змін до нього), складений згідно з типовим договором, або шляхом надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення з пропозицією укласти електронний договір (офертою) (за наявності електронних кабінетів у споживача та виконавця).

(32) Індивідуальний договір вважається укладеним із Споживачем, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті Виконавця послуги співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з Виконавцем.

(33) Індивідуальний договір з власником індивідуальних (садибних) житлових будинків вважається укладеним, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті Виконавця послуг, якщо такий власник не вчинив дій щодо відключення (відмови) від комунальної послуги (фактичне виконання робіт із відключення будинку).

(34) Фактом приєднання Споживача до умов індивідуального договору (акцептування договору) є вчинення Споживачем будь-яких дій, які свідчать про його бажання укласти договір, зокрема надання Виконавцю підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка за надані послуги, факт отримання послуг або надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення про прийняття пропозиції укласти електронний договір (акцепт), наданої відповідно до вимог статей 10 та 11 Закону України «Про електронну комерцію» (за наявності електронних кабінетів у споживача та виконавця).

(35) У разі зміни права власності або користування приміщенням у багатоквартирному будинку, з попереднім власником (користувачем) якого було укладено індивідуальний договір, договір з новим власником (користувачем) вважається укладеним із дня акцептування такого договору.

(36) Споживачі у багатоквартирному будинку, які отримують послуги за іншою моделлю договірних відносин, у разі прийняття рішення про припинення такого договору можуть приєднатися до індивідуального договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, вчинивши дії, що засвідчують їх бажання укласти такий договір, відповідно до абзацу шостого цього пункту.

(37) У разі укладення колективного договору Виконавець надає уповноваженій співвласниками особі необхідну кількість договорів, що забезпечує отримання договору кожним із співвласників багатоквартирного будинку.

(38) Колективний договір і договір з колективним споживачем можуть бути укладені з Виконавцем за умови обладнання багатоквартирного будинку вузлом (вузлами) обліку, який (які) забезпечує (забезпечують) загальний облік споживання послуги у будинку.

(39) Зміни договору укладаються в такій самій формі, що і договір, який змінюється. У разі зміни Виконавцем умов договору вони вступають в силу через 30 днів з моменту розміщення змінених умов на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті виконавця.

(40) У разі зміни тарифу протягом строку дії договору новий розмір тарифу застосовується з моменту його введення в дію.

(41) Положення цього пункту можуть застосовуватися до відносин, що виникають під час укладання, зміни та припинення договорів про надання послуг, укладених із споживачами у двоквартирних будинках та інших будівлях, за рішенням власників (співвласників) таких будинків (будівель).

(42) У такому разі власники, співвласники, користувачі будівлі або приміщень у будівлі, яка не є індивідуальним (садибним) житловим будинком та багатоквартирним будинком, укладають договір про надання комунальних послуг відповідно до частини четвертої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

(43) Пунктом 32 Правил № 690 визначено, що вартість послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначається за обсягом спожитих послуг та встановленими відповідно до законодавства тарифами.

(44) Пунктом 33 Правил № 690 встановлено, що плата за послуги розраховується виходячи з розмірів затверджених тарифів та обсягу спожитих послуг, визначеного та розподіленого відповідно до законодавства.

(45) За таких обставин, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не мають товарів - замінників.

3.2.4. Ціна

(46) Тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для КП «СВ» встановлюються виконавчим комітетом **«Інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, рішенням від 21.12.2021 № 11/29 «Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» було затверджено та введено в дію з 10.01.2022 тарифи, що надаються КП «СВ» у розмірі:

- **на централізоване водопостачання:**
 - для населення – 31,92 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для бюджетних установ та комунальних підприємств – 37,56 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для інших суб'єктів господарювання – 40,69 грн. за 1 м³ з ПДВ;
- **на централізоване водовідведення:**
 - для населення – 47,86 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для бюджетних установ та комунальних підприємств – 56,30 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для інших суб'єктів господарювання – 60,99 грн. за 1 м³ з ПДВ.

(47) Рішенням виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 02.05.2023 №7/13 «Про продовження терміну дії тарифів на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що надаються комунальним підприємством **«Інформація доступ до якої обмежено»** «Сквир-водоканал» було продовжено термін дії тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затверджених рішенням виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 21.12.2021 № 11/29 «Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення»

(48) Рішенням виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»**

від 19.12.2023 № 6/34 «Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» було затверджено та введено в дію з 01.01.2024 тарифи, що надаються КП «СВ» у розмірі:

- **на централізоване водопостачання:**
 - для населення – 42,02 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для бюджетних установ та комунальних підприємств – 49,45 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для інших суб'єктів господарювання – 53,57 грн. за 1 м³ з ПДВ;
- **на централізоване водовідведення:**
 - для населення – 62,64 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для бюджетних установ та комунальних підприємств – 73,69 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для інших суб'єктів господарювання – 79,84 грн. за 1 м³ з ПДВ.

(49) Пунктом 2 вказаного рішення визначалось, що відшкодування різниці в тарифах **для населення**, що виникає між економічно обґрунтованими тарифами, визначеними у пункті 1 цього рішення здійснюється за рахунок бюджетних коштів згідно чинного законодавства.

(50) Пунктом 6 вказаного рішення визначало, про визнання таким, що втратило чинність, рішення виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 02.05.2023 №7/13 «Про продовження терміну дії тарифів на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що надаються комунальним підприємством **«Інформація доступ до якої обмежено»** «Сквир-водоканал» та рішення виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 21.12.2021 № 11/29 «Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» з дати вступу в дію цього рішення.

(51) Рішенням виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 10.07.2024 № 2/15 «Про введення в дію тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для населення» було введено в дію з 01.08.2024 наступні тарифи, що надаються КП «СВ»:

- **на централізоване водопостачання:**
 - для населення – 42,02 грн. за 1 м³ з ПДВ;
- **на централізоване водовідведення:**
 - для населення – 62,64 грн. за 1 м³ з ПДВ;

(52) Рішенням виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 10.12.2024 № 1/29 «Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» було затверджено та введено в дію з 01.01.2025 тарифи, що надаються КП «СВ» у розмірі:

- **на централізоване водопостачання:**
 - для населення – 46,44 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для бюджетних установ та комунальних підприємств – 54,64 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для інших суб'єктів господарювання – 59,19 грн. за 1 м³ з ПДВ;
- **на централізоване водовідведення:**
 - для населення – 77,29 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для бюджетних установ та комунальних підприємств – 90,93 грн. за 1 м³ з ПДВ;
 - для інших суб'єктів господарювання – 98,51 грн. за 1 м³ з ПДВ.

3.2.5. Складання переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп)

(53) Учасниками ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам

(споживачам), є:

- продавець (постачальник) – КП «СВ»;
- покупці (споживачі) – фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від КП «СВ» внаслідок того, що водопровідні та каналізаційні системи їх приміщень (житлових та нежитлових) приєднані (підключені) саме до систем, які знаходяться на балансі КП «СВ».

3.3. Визначення товарних меж ринку

(54) У пункті 1.3 Методики визначено, що *товар* – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).

(55) *Товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

(56) Згідно з пунктами 5.1 та 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(57) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(58) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(59) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до комунальних послуг належать, зокрема, **послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.**

(60) Отже, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

(61) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

(62) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за

межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(63) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність у межах саме тих мереж, які йому належать (на праві власності, користування тощо). Прокладення ж інших мереж поряд з вже існуючими є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.

(64) При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

(65) Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 № 307 (далі – Ліцензійні умови).

(66) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов:

- *місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання* – територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
- *місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення* – територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

(67) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, **пов'язаних єдиним технологічним процесом**. Отже, географічне переміщення попиту є неможливим.

(68) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення враховано територію розташування водопровідних та каналізаційних мереж, за межами яких придбання таких послуг для споживачів є неможливим.

(69) Отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який здійснює діяльність у межах саме тих мереж, які йому належать на праві власності та/або перебувають у його користуванні.

(70) Таким чином, КП «СВ» є єдиним надавачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам). З огляду на зазначене, у споживачів КП «СВ» відсутня

альтернатива придбання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення окрім як у Підприємства.

(71) Отже, враховуючи вищевикладене, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територіальні (географічні) межі **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

(72) У пункті 1.3 Методики визначено, що **часові межі ринку** – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.

(73) Відповідно до пунктів 7.1 та 7.2 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

(74) У випадках, коли період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є більшим, ніж один рік, як часові межі ринку як правило визначається проміжок часу, який дорівнює від одного до трьох зазначених періодів обороту капіталу.

(75) Протягом січня 2022 року (з дати рішення виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 21.12.2021 № 11/29 «Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення», яким було затверджено та введено в дію з 10.01.2022 тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) - травня 2025 року (дата прийняття цього розпорядження) КП «СВ» залишалося єдиним виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

(76) Часовими межами досліджуваного ринку визначено період з січня 2022 року (з дати рішення виконавчого комітету **«Інформація доступ до якої обмежено»** від 21.12.2021 № 11/29 «Про затвердження тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення», яким було затверджено та введено в дію з 10.01.2022 тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) по травень 2025 року (дата прийняття цього розпорядження), тобто проміжок часу, протягом якого незмінними залишалися структура ринку, співвідношення попиту і пропозицій на ньому.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

(77) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(78) Згідно із положеннями статті 1 Закону України «Про природні монополії» **природна монополія** – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами

природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

(79) Частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» визначено, що відповідно до цього закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій, зокрема, у сферах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(80) Отже, ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходиться в стані природної монополії.

(81) Внаслідок технологічних особливостей надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) водопровідних та каналізаційних систем, конкуренція на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відсутня, тому потенційні конкуренти у Підприємства відсутні.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

(82) У пункті 1.3 Методики визначено, що *бар'єри вступу на ринок* – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

(83) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(84) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

(85) Враховуючи викладене, КП «СВ» в межах *«Інформація доступ до якої обмежено»*, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), не має конкурентів на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а відтак споживачі даних послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

(86) Крім того, КП «СВ» включено до Зведеного переліку суб'єктів природних монополій, розміщеного на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України за посиланням <https://amcu.gov.ua/napryami/konkurenciya/arhiv-zvedenogo-pereliku-prirodnih-monopolij>, з видом діяльності – *«Інформація доступ до якої обмежено»*; територія діяльності – *«Інформація доступ до якої обмежено»*.

(87) Відповідно до пункту 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» діяльність у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підлягає ліцензуванню.

(88) При цьому, внаслідок технологічних особливостей ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, конкуренція на них відсутня.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(89) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
- не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пілг чи інших обставин.

(90) Таким чином, КП «СВ» у період з січня 2022 року по травень 2025 року в межах *«Інформація доступ до якої обмежено»*, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(91) Діяльність у сфері надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення протягом досліджуваного періоду з січня 2022 року по травень 2025 року регулювалась, зокрема:

- Законом України «Про житлово- комунальні послуги»;
- Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»;
- Порядком оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 09.08.2018 № 206, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31.08.2018 за № 990/32442 (далі – Порядок);
- Законом України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10.02.2002 № 2918-III (далі – Закон¹);
- Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод» від 12.01.2023 № 2887-IX;
- Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII (далі – Закон²);
- Правилами № 690;
- Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19.04.2021 № 97) (далі – Правила № 190);
- Технічним регламентом законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13.01.2016 № 94 (далі – Технічний регламент № 94);
- Технічним регламентом засобів вимірювальної техніки, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 163 (далі – Технічний регламент № 163);
- Порядком ведення Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, затвердженим наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.07.2016 № 1161, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.08.2016 за № 1081/29211 (далі – Порядок № 1161).

(92) Відповідно до частини першої статті 17 Закону України «Про житлово- комунальні послуги» комерційний облік комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання здійснюється вузлами обліку відповідних

комунальних послуг, що забезпечують загальний облік їх споживання в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом, згідно з показаннями його (їх) засобів вимірювальної техніки.

(93) Згідно з пунктами 4, 5 та 6 частини першої статті 1 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»:

- *вузол обліку* - комплекс пристроїв (у тому числі засобів вимірювальної техніки, що відповідають вимогам технічних регламентів), допоміжного обладнання та матеріалів до них, призначений для вимірювання спожитої теплової енергії та води, а також технічної реєстрації результатів такого вимірювання, включаючи засоби дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності);
- *вузол комерційного обліку* - вузол обліку, що забезпечує загальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом;
- *вузол розподільного обліку* - вузол обліку, що забезпечує індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлях, де налічуються два та більше споживачів.

(94) Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» **оснащення будівель вузлами комерційного обліку** та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проектної документації з дотриманням будівельних норм і правил у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства. Таке оснащення та відповідна проектна документація **не потребують видачі технічних умов** та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, **виконавцями комунальних послуг**.

(95) Згідно з частиною першою статті 4 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» **оснащення окремих приміщень у будівлях вузлами розподільного обліку/приладами** - розподільниками теплової енергії та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, та **не потребує** розроблення проектної документації, **видачі технічних умов** та інших вимог до встановлення вузла розподільного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, оператором зовнішніх інженерних мереж, **виконавцем відповідної послуги**.

(96) Частиною четвертою статті 6 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» визначено, що оператор зовнішніх інженерних мереж, виконавець комунальної послуги, інша особа, що здійснює розподіл обсягів комунальних послуг, зобов'язані приймати вузли обліку, встановлені відповідно до вимог цього закону, на абонентський облік протягом 14 календарних днів, про що складається відповідний акт.

(97) Відповідно до пункту 9 Порядку власник (співвласники) будівлі може (можуть) самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку, про що письмово повідомляє (повідомляють) оператора зовнішніх інженерних мереж.

(98) Згідно з пунктом 11 Порядку **оснащення будівель вузлами комерційного обліку** та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проектної документації з дотриманням будівельних норм і правил

та з урахуванням Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» і **не потребує видачі технічних умов** та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, а також погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг.

(99) Пунктом 12 Порядку передбачено, що для оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнання інженерних систем **оператор зовнішніх інженерних мереж надає за зверненням власника (співвласників) безкоштовно таку інформацію для встановлення вузла комерційного обліку питної води:**

- тиск в мережі водопостачання;
- місце розташування та діаметр вводу мережі;
- місце розташування вузла комерційного обліку.

(100) Отже, з урахуванням викладеного, встановлення споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення вузлів обліку питної води не потребує отримання технічних умов на їх встановлення.

(101) Крім того, відповідно до пункту 1 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил № 190 приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2 до Правил № 190), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.

(102) Згідно з пунктом 9 розділу III Правил № 190 технічні умови повинні включати:

- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
- обсяг та тиск води, режим водопостачання;
- обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
- рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
- **місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;**
- умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
- графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
- термін дії технічних умов.

(103) Відповідно до пункту 1 розділу V Правил № 190 споживачі, які приєднані або мають намір приєднатися до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язані забезпечити наявність у них засобів вимірювальної техніки, за умови їх відповідності вимогам Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» та іншим нормативно-правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки.

(104) При цьому, у додатку 2 до Правил № 190 наведені технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

(105) Зазначені технічні умови складаються з таких розділів:

- основні відомості (в яких відображається інформація про замовника та об'єкт будівництва);

- умови водопостачання (в яких зазначено потребу у воді, нормативні вимоги, місце підключення тощо);
- умови водовідведення (в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови).

(106) Пунктом 8 розділу «Умови водопостачання» технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення (додаток 2 до Правил № 190) передбачено, що у таких технічних умовах зазначається: *«на водопровідному вводі комерційний облік обладнати _____ (місце установки, тип лічильника, діаметр)»*.

(107) При цьому, статтею 41 Закону¹ встановлено, що підприємства питного водопостачання незалежно від форми власності ведуть первинний контроль якості питної води та здійснюють комерційний облік послуг з централізованого питного водопостачання, безстроково зберігають первинні дані та безоплатно надають їх центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства, міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади в межах їх повноважень, визначених законами України.

(108) Облік у сфері питного водопостачання здійснюється підприємствами питного водопостачання і споживачами за допомогою технічних засобів, **що відповідають вимогам технічних регламентів**.

(109) Пунктом 6 частини першої статті 1 Закону² визначено, що *засоби вимірювальної техніки* – засоби вимірювань, вимірювальні системи, матеріальні міри, стандартні зразки та будь-які частини засобів вимірювань або вимірювальних систем, якщо ці частини можуть бути об'єктом спеціальних вимог та окремого оцінювання відповідності.

(110) Пунктом 7 частини першої статті 1 Закону² визначено, що *затвердження типу засобу вимірювальної техніки* – рішення призначеного органу з оцінки відповідності, прийняте на основі звіту про оцінку типу, про те, що тип засобу вимірювальної техніки відповідає встановленим вимогам і може використовуватися у сфері законодавчо регульованої метрології у спосіб, за якого він, як очікується, забезпечить надійні результати вимірювань протягом визначеного періоду часу.

(111) Пунктом 23 частини першої статті 1 Закону² визначено, що *тип засобу вимірювальної техніки* – сукупність засобів вимірювальної техніки того самого призначення, які мають один і той самий принцип дії, подібну конструкцію та виготовлені за тією самою технічною документацією.

(112) Згідно з частинами першою та четвертою статті 8 Закону² у сфері законодавчо регульованої метрології застосовуються засоби вимірювальної техніки, які відповідають вимогам щодо точності, регламентованим для таких засобів, у встановлених умовах їх експлуатації.

(113) Законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки дозволяється застосовувати, випускати з виробництва, ремонту та в продаж і видавати напрокат лише за умови їх відповідності цьому закону та іншим нормативно-правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки.

(114) Відповідно до частини другої статті 16 Закону² призначені органи з оцінки відповідності повідомляють науковому метрологічному центру, уповноваженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності, на ведення реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, про видані ними сертифікати перевірки типу засобів

вимірювальної техніки.

(115) Сертифікат перевірки типу засобу вимірювальної техніки є документом, який засвідчує, що тип засобу вимірювальної техніки затверджено.

(116) Порядок ведення реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки встановлюється нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері метрології та метрологічної діяльності.

(117) Технічними регламентами можуть встановлюватися вимоги щодо надання призначеними органами з оцінки відповідності іншої інформації, пов'язаної з виконанням ними процедур оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки.

(118) Технічний регламент № 94 встановлює вимоги, яким повинні відповідати засоби вимірювальної техніки, які призначені для застосування у сфері законодавчо регульованої метрології, коли вони надаються на ринку та/або вводяться в експлуатацію для виконання завдань, пов'язаних з вимірюваннями.

(119) Технічний регламент № 163 встановлює вимоги до засобів вимірювальної техніки та розроблений на основі Директиви 2014/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 року про гармонізацію законодавства держав-членів стосовно надання на ринку вимірювальних приладів.

(120) Згідно з пунктами 11 та 12 Технічного регламенту № 94 засоби вимірювальної техніки повинні відповідати положенням, що регулюють їх введення в експлуатацію з урахуванням місцевих кліматичних умов. Для цього необхідно вибрати відповідні верхню і нижню межі температури з таблиці 1 додатка 2 і визначити умови вологості (з конденсацією або без конденсації), а також врахувати відкритість чи закритість передбачуваного місця використання.

(121) Якщо для засобів вимірювальної техніки визначені різні класи точності:

- 1) у національних стандартах або технічних специфікаціях для певних засобів вимірювальної техніки можуть бути зазначені класи точності, які слід використовувати для певної сфери застосування таких засобів;
- 2) в усіх інших випадках визначаються класи точності, які повинні використовуватися для певної сфери застосування засобів вимірювальної техніки в межах визначених класів точності, за умови, що використання всіх класів точності дозволяється на території України.

(122) У випадках, зазначених у підпунктах 1 або 2 цього пункту, можуть бути використані засоби вимірювальної техніки більш високого класу точності, якщо власник робить такий вибір.

(123) Аналогічні положення також містяться у пунктах 10 та 11 Технічного регламенту № 163.

(124) Відповідно до пункту 2 розділу I Порядку № 1161 Реєстр затверджених типів засобів вимірювальної техніки (далі – Реєстр) є електронною базою даних, що містить відомості про затверджені типи засобів вимірювальної техніки.

(125) Згідно із пунктом 3 розділу I Порядку № 1161 формування та ведення Реєстру забезпечуються науковим метрологічним центром – державним підприємством «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології,

сертифікації та захисту прав споживачів» (далі – ДП «Укрметртестстандарт») шляхом унесення відомостей про затверджені типи засобів виміральної техніки та доповнень до них.

(126) Відповідно до пункту 4 розділу I Порядку № 1161 ДП «Укрметртестстандарт» забезпечує оприлюднення Реєстру на своєму вебсайті.

(127) Отже, для обліку обсягу споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачами можуть встановлюватись **будь-які засоби обліку води, що занесені до Реєстру**. При цьому, обрання марки та класу точності засобу виміральної техніки є **виключним правом його власника** - споживача таких послуг.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(128) Листом від 25.02.2025 № 48/01-04 (вх. Відділення № 60-01/1014 від 28.02.2025) КП «СВ» надало до Відділення копії технічних умов на встановлення вузлів обліку (приладів обліку води), з числа виданих КП «СВ» протягом 2022 – 2024 років.

(129) За результатами аналізу таких технічних умов Відділенням встановлено, зокрема, що вони є чинними протягом двох років, визначають **вимоги до прибору**, вимоги до монтажу, вимоги до експлуатації та містять схему монтажу.

(130) У вимогах до прибору технічних умов від 22.06.2022 № 12, від 19.09.2022 № 25, від 10.11.2022 № 29, від 13.10.2022 № 27, від 02.08.2022 № 15, від 11.04.2023 № 04, від 24.04.2023 № 06, від 13.11.2023 № 24, від 22.06.2023 № 11, від 11.04.2023 № 05, від 15.11.2024 № 28, від 24.07.2024 № 19, від 15.03.2024 № 05, від 03.06.2024 № 11 та від 26.01.2024 № 01 КП «СВ» вимагає, зокрема, конкретну марку приладу обліку води **B/METERS**.

(131) Тобто, Підприємство фактично зобов'язує споживача придбати лічильник конкретної марки **B/METERS**.

(132) Водночас, жодним нормативно-правовим актом не визначено права суб'єкта господарювання, що діє на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, встановлювати у технічних умовах конкретну марку для приладів обліку, що встановлюються споживачами.

(133) Для обліку обсягу споживання холодної води споживачами можуть встановлюватись будь-які засоби обліку води, що занесені до Реєстру.

(134) Споживач має право самостійно робити вибір засобу обліку із врахуванням: вихідних даних, отриманих від виробника; типу засобу обліку; переліку засобів обліку, які занесені до Реєстру.

(135) Вимоги КП «СВ» щодо встановлення приладу обліку води марки **B/METERS** можуть ущемлювати інтереси суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців лічильників води інших марок, які занесені до Реєстру та використовуються в Україні, оскільки останні можуть втратити потенційних покупців своєї продукції.

(136) При цьому, порівняльна інформація щодо вартості лічильників холодної води з критеріями («Приєднання» – Ду 15 мм; «Призначення» – холодна вода; «Метрологічний клас точності» - В) марки **B/METERS** з іншими марками, зокрема, Ecomess, Teksan, GROSS, Gidrotek використана з даних Інтернет-ресурсів, зокрема даних **RMM TRADE**, що зафіксовано актом фіксації інформації від 06.03.2025 (для прикладу),

Виробник	Діапазон вимірювання	Метрологічний клас точності	Діаметр	Застосування	Приблизна ціна (грн)
B/METERS	R 80	B	DN 15	Побутовий, Квартирний	750
Ecomess	R 80	B	DN 15	Побутовий, Квартирний	600
Teksan	R 80	B	DN 15	Побутовий, Квартирний	590
GROSS	R 80	B	DN 15	Побутовий, Квартирний	540

свідчить про те, що вартість приладу обліку води марки **B/METERS**, **різниться та є вищою** у порівнянні з вартістю приладів обліку води інших марок.

(137) За інформацією використаною з вебсайту **B/METERS** за посиланням <https://www.bmeters.com/uk/company/> B/METERS – це італійська компанія, яка розробляє, виробляє та розповсюджує прилади та рішення для вимірювання споживання води та енергії, що використовуються для опалення та охолодження, протягом 30 років. **B/METERS** працює як на національному, так і на міжнародному ринку, постачаючи продукцією водопровідні компанії, промисловість та приватний ринок.

(138) Водночас, як вже було зазначено вище, встановлення споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення вузлів обліку води взагалі **не потребує отримання** технічних умов на їх встановлення.

(139) Натомість, попри те що жодним нормативно-правовим актом не визначено права суб'єкта господарювання, встановлювати у технічних умовах конкретну марку для приладів обліку, що встановлюються споживачами та відсутність в чинному законодавстві потреби отримувати технічні умови на встановлення приладів обліку води, КП «СВ» в технічних умовах вимагає, зокрема, конкретну марку приладу обліку води **B/METERS**, **наслідком невиконання вказаних вимог є** неможливість прийняття приладу обліку води на абонентський облік, що в подальшому може призвести до неможливості отримання споживачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(140) КП «СВ» видало технічних умов на встановлення вузлів обліку (приладів обліку води) за 2022 рік – 29 шт., за 2023 рік – 26 шт. за 2024 рік – 32 шт.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

(141) Встановлення в технічних умовах на встановлення вузлів обліку (приладів обліку води), які не передбачені законодавством, вимог щодо встановлення приладу обліку води з конкретною маркою, а саме **B/METERS**, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами, може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, оскільки це може призвести до понесення споживачами додаткових фінансових витрат у зв'язку з порівняно більшими витратами на прилад обліку води конкретної марки **B/METERS** та інтересів суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців приладів обліку води інших марок, які занесені до Реєстру та використовуються в Україні, оскільки останні можуть втратити потенційних покупців своєї продукції.

(142) Такі дії КП «СВ» були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), адже в

такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця таких послуг.

(143) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання таких послуг, інакше ніж у КП «СВ», вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних для споживачів та суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців приладів обліку води інших марок, які занесені до Реєстру та використовуються в Україні наслідків.

(144) Таким чином, дії КП «СВ», які полягають у встановленні в технічних умовах на встановлення вузлів обліку (приладів обліку води), які не передбачені законодавством, вимог щодо встановлення приладу обліку води з конкретною маркою, а саме **B/METERS**, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі КП «СВ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів та суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців приладів обліку води інших марок, які занесені до Реєстру та використовуються в Україні, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

У зв'язку з наведеним та керуючись статтями 7, 12¹ та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 та 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами та доповненнями), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи за ознаками вчинення комунальним підприємством «СКВИР-ВОДОКАНАЛ» (**«Інформація доступ до якої обмежено»**; ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація доступ до якої обмежено»**) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні системи, які знаходяться на балансі комунального підприємства «СКВИР-ВОДОКАНАЛ» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів та суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців приладів обліку води інших марок, які занесені до Реєстру затверджених

типів засобів вимірювальної техніки та використовуються в Україні, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі Третьому відділу досліджень та розслідувань.

**Голова адміністративної колегії -
голова Відділення**

Андрій ПОГОРЄЛОВ